

POSTANOWIENIE

Dnia 6 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **A. W.**

skazanego z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 czerwca 2022 r.

wniosku obrońcy skazanego z dnia 23 marca 2022 r.

o wznowienie postępowania sądowego

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 października 2021 r., sygn. akt II AKa [...],

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w B.

z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt III K [...],

1. oddała wniosek;

2. obciąża skazanego A. W. kosztami sądowymi postępowania o wznowienie, w tym wydatkami w kwocie 20 zł.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt III K [...], uznał A. W. za winnego popełnienia przestępstw z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i in. i za to wymierzył mu karę 8 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny w [...], po rozpoznaniu apelacji obrońcy A. W., wyrokiem z dnia 28 października 2021 r., sygn. akt II AKa [...], utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

W dniu 28 marca 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania w tej sprawie.

Autor wniosku, powołując się na art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k. i art. 544 § 2 k.p.k., wskazał, że podstawę do podjęcia przez Sąd Najwyższy postulowanego rozstrzygnięcia stanowi wynikająca z akt sprawy: III Nsm [...] Sądu Rejonowego w I. (ustanowienie rodziców zastępczych dla trojga pokrzywdzonych dzieci A. W.) i I Nsm [...] Sądu Rejonowego w N. (rozwiązanie rodziny zastępczej) oraz z wytworzonej dla potrzeb drugiego z tych postępowań opinii psychologicznej – okoliczność zaobserwowania/zdiagnozowania wad charakterologicznych u małoletniego B. W.. Według autora wniosku zeznania tego małoletniego w charakterze pokrzywdzonego miały kluczowe znaczenie dla przypisania skazanemu przestępstw przeciwko wolności seksualnej jego dzieci. Wnioskodawca podniósł też konieczność przeprowadzenia opiniowania innych pokrzywdzonych pod kątem ewentualnych konfabulacji.

W związku z tym wniósł o „rozważenie możliwości wznowienia prawomocnie zakończonego postępowania z uwagi na prawdopodobieństwo nie popełnienia czynów skazanemu zarzuconych”.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnym stanowisku z dnia 22 kwietnia 2022 r. wniósł o oddalenie wniosku o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Jak wskazuje się w orzecznictwie, nowe fakty lub dowody mogą stanowić podstawę wznowienia, gdy uprzednio nie były znane, nie tylko sądowi, ale również stronie. Podstawy wznowienia nie mogą jednak stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2. art. 540 § 1 k.p.k. Nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu

postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 27/18). Należy przy tym zauważyć, że w trakcie postępowania wznowieniowego nie przeprowadza się postępowania dowodowego, a jedynie ocenia czy przedstawione przez stronę dowody odpowiadają podstawie wznowieniowej propter nova. W ograniczonym tylko zakresie sąd wznowieniowy jest uprawniony do dokonania czynności sprawdzających (art. 97 w zw. z art. 546 k.p.k.), które prowadzone mogą być tylko w celu zweryfikowania podstaw wznowienia, a nie w kierunku uniewinnienia oskarżonego po ewentualnym wznowieniu postępowania karnego i uchyleniu wyroku. Postępowanie wznowieniowe nie służy także poszukiwaniu dowodów, a jedynie ocenie tego, czy nowe dowody lub fakty przedstawione przez żądającego wznowienia, dają podstawę do takiego rozstrzygnięcia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2019 r., V KO 20/19, OSNKW 2020, z. 3, poz. 9). Przywołane we wniosku okoliczności w żaden sposób nie prezentują waloru dowodowego, który stanowiłby skuteczną podstawę do wznowienia postępowania. Zgodzić się trzeba z poglądem prokuratora, że argumentacja zaprezentowana we wniosku o wznowienie wykazuje znaczny stopień polemicznego nastawienia do wyroków zapadłych wobec A. W., nie zawierając konkretnych powodów, mogących wzruszyć prawomocnie zakończone postępowanie. Słusznie też wskazano w odpowiedzi na wniosek o wznowienie, że wiarygodność B. W. była już przedmiotem badań, co zostało w stosowny sposób udokumentowane w aktach sprawy (k. 95, 209-211, 378-379, 402-403, 586v-588, 679-682, 686, 699v-700, 743v-744).

Ponadto trzeba podkreślić, że główną podstawą wniosku o wznowienie jest materiał dowodowy zebrany w innym postępowaniu. Natomiast, zgodnie z ugruntowaną linią orzecznictwa, odmienna ocena dowodów dokonywana w czasie rozpoznawania innej sprawy nie może stanowić nowego faktu lub dowodu w myśl art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2005 r., WZ 31/05, OSNwSK 2005, poz. 1140). Stąd też hipotetyczna wadliwość skazania A. W. mająca wynikać z dowodów zgromadzonych z akt postępowania toczącego się w innej sprawie nie może stanowić podstawy

wznowienia postępowania. Dodatkowo należy raz jeszcze podkreślić, że okoliczności podniesione w uzasadnieniu wniosku o wznowienie postępowania w ogóle nie znajdują potwierdzenia w treści opinii do niego załączonej, co wskazuje na ich instrumentalny charakter.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

O kosztach sądowych postępowania wznowieniowego rozstrzygnięto na podstawie art. 639 k.p.k.

[a.s.]